

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОГО ВЕБ-САЙТУ В НАВЧАННІ ПРОФЕСІЙНО СПРЯМОВАНОГО АНГЛОМОВНОГО ГОВОРІННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ ВЕБ-КВЕСТУ

Яценко Л. М.

Київський національний лінгвістичний університет

Дьячкова Я. О.

Київський національний лінгвістичний університет

У статті висвітлено роль навчального веб-сайту в навчанні професійно спрямованого англomовного говоріння з використанням веб-квесту. Розглянуто переваги його використання для відповідного навчання. Представлено методичний та педагогічний потенціал навчального веб-сайту на технічному, інформаційному, функціональному та соціальному рівнях.

Ключові слова: навчальний веб-сайт, професійно спрямоване англomовне говоріння, веб-квест, майбутні фахівці.

В статті освещается роль учебного веб-сайта в обучении профессионально ориентированному англоязычному говорению с использованием веб-квеста. Рассматриваются преимущества его использования для соответствующего обучения. Представляется методический и педагогический потенциал учебного веб-сайта на техническом, информационном, функциональном и социальном уровнях.

Ключевые слова: учебный веб-сайт, профессионально ориентированное англоязычное говорение, веб-квест, будущие специалисты.

The article highlights the role of the instructional website in professionally oriented English-language speaking teaching using WebQuest. The benefits of its use for appropriate training are discussed. Both methodical and pedagogical potentials of the instructional website on the technical, informational, functional, and social levels are introduced.

Key words: the instructional website, professionally oriented English-language speaking, WebQuest, future specialists.

На сучасному етапі головною метою вивчення англійської мови (АМ) стає оволодіння нею як засобом спілкування на міжкультурному рівні, що включає також отримання пізнавально цінної або практично корисної інформації з англomовних писемних джерел і з Інтернету, практичну професійну діяльність АМ, життєву орієнтацію в сучасному полілінгвальному багатокультурному просторі як професійно спроможної, освіченої, культурної і високоморальної особистості [11]. Це підкреслює пріоритетність говоріння (а саме, професійно спрямованого англomовного говоріння (ПСАГ) як виду мовленнєвої діяльності) та вимагає оновлення системи іншомовної підготовки фахівців у контексті її професійної спрямованості.

Підготовка сучасних фахівців здійснюється в умовах переходу суспільства на інформаційну стадію розвитку. Саме тому питання ефективності використання Інтернету в навчальній діяльності набуло теоретичної та практичної актуальності. За даними різних досліджень [1; 4; 5; 8; 9], наявність доступу до Інтернет-ресурсів не є достатньою для отримання швидкої та якісної мовної освіти майбутніми фахівцями. Тому виникає гостра необхідність у розробленні нових методів навчання АМ на основі навчальних Інтернет-ресурсів, що створюються виключно для навчальних цілей [8].

Питання вивчення дидактичного потенціалу та розроблення методики застосування навчальних Інтернет-ресурсів у викладанні АМ з метою формування іншомовної комунікативної компетентності (ІКК) майбутніх фахівців є наразі актуальною проблемою і заслуговує на особливу увагу. Тому подальше вирішення проблеми навчання ПСАГ майбутніх фахівців ми вбачаємо у використанні веб-квесту (ВК) як засобу навчання мови.

Передусім зазначимо, що під навчальними Інтернет-ресурсами ми розуміємо сукупність текстових, аудіо- та візуальних матеріалів за певною тематикою [7, с. 12], спрямованих на навчання ПСАГ, що використовуються в навчальних цілях для підвищення якості навчання за рахунок покращення доступу до ресурсів і сервісів, а також віддаленого обміну знаннями та спільною роботою.

Сучасні вимоги до ПСАГ майбутніх фахівців актуалізують проблему пошуку альтернативних засобів навчання мови та дають підстави вбачати подальше розв'язання проблеми навчання майбутніх фахівців ПСАГ у використанні такого навчального Інтернет-ресурсу, як ВК.

Зазначимо, що О. І. Багузіна розробила педагогічний механізм використання веб-квест технологій у процесі іншомовної підготовки студентів, який полягав у створенні мікросоціального навчального середовища в межах виконання веб-проектів, та обґрунтувала дидактичні умови використання цього навчального Інтернет-ресурсу в процесі мовної підготовки студентів немовних спеціальностей [2]. П. В. Сисоєв і М. М. Євстігнєєв досліджують особливості та навчальний потенціал навчальних Інтернет-ресурсів у вивченні ІМ [7]. В. Dodge [10] і Т. March [12] розробили й активно впроваджують у практику викладання різних дисциплін ВК як навчальні завдання. Але проблема пошуку найбільш ефективного використання ВК у навчанні майбутніх фахівців ПСАГ залишається мало дослідженою.

Таким чином, **метою** нашої публікації є висвітлення потенціалу ВК як навчального Інтернет-ресурсу та окреслення ролі навчального веб-сайту (НВС) у навчанні майбутніх фахівців ПСАГ з використанням ВК.

У цій публікації ми розглядатимемо веб-квест як професійно спрямоване проектне завдання, яке базується на результатах аналітичного дослідження певної проблеми у професійній сфері, має чітке логіко-композиційне оформлення, виконується з використанням дібраних інформаційних ресурсів Інтернету та націлене на результат, що отримується в процесі ділової гри, спрямованої на навчання ПСАГ. Результат роботи над ВК має матеріальне втілення у формі мультимедійної презентації, функція якої відобразити дослідницьку діяльність студентів та її результати [3].

У рамках ВК викладач удосконалює пошукову діяльність студентів [2], задає їм параметри цієї діяльності та визначає її час, навчає студентів самостійно мислити, знаходити та розв'язувати професійно значущі проблеми, залучаючи із цією метою знання з різних галузей, прогнозувати результати і можливі наслідки різних варіантів рішення, вміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, а за допомогою ділової гри – вдосконалювати компетентність у говорінні.

Доведено, що оволодіння АМ залежить від сприйняття та розуміння мови. Цьому сприяє різноманітний вибір навчальної діяльності, що стимулює інтерес учнів і дає поштовх для його розвитку. Одним із таких інноваційних видів діяльності є використання НВС у викладанні / вивченні АМ. Перевагами застосування НВС у навчальному процесі є позитивне ставлення студентів до веб-сайтів, можливість швидкого доступу до ресурсів та сервісів, наявність усіх видів зорових і вербальних опор, можливість розвивати та вдосконалювати вміння в усіх видах мовленнєвої діяльності, що сприяє комплексному вивченню АМ.

Отже, роль НВС, створеного викладачем для розміщення інформаційних онлайн-ресурсів і необхідної інформації, є значущою для роботи з ВК. НВС – це ефективний інструмент для організації самостійної позааудиторної роботи студентів і розв'язання завдань ВК. Головними завданнями НВС є забезпечення вільного доступу до інформаційних ресурсів, інформування про всі аспекти діяльності, про цілі, завдання та структуру ВК, очікувані результати спільної роботи. Розроблені викладачем ВК розміщуються на НВС, що не тільки надає студентам вільний доступ до них безвідносно до місця та часу, але й оптимізує спільну діяльність.

Зміст НВС повинен відповідати його меті та тематиці змістових модулів, зазначених у робочих програмах з дисципліни. Створюючи навчальний сайт, на якому необхідно розмістити розроблені ВК, слід подбати про те, щоб відвідувачі знайшли все, що їм необхідно для виконання роботи. Таким чином, для розроблення НВС для розміщення ВК потрібно зробити такі кроки:

- обрати систему для створення сайтів з безкоштовним хостингом, доступним на всіх серверах: сайт має відразу бути розміщений в Інтернеті, інтегрований у всі пошукові системи, включаючи Google та Яндекс (рекомендуємо такі компанії зі створення сайтів, як Jimdo, uCoz, key.ua);

- на головній сторінці НВС необхідно розмістити вичерпну інформацію про ВК як засіб навчання, описати його цілі, ознайомити студентів з критеріями оцінювання матеріального продукту ВК та об'єкта навчання (ПСАГ);

- на інших сторінках сайту потрібно розмістити розроблені ВК, надаючи їх друківані варіанти в прикріпленому файлі, щоб студенти мали можливість роздрукувати необхідну інформацію;

- на всі опрацьовані Інтернет-джерела, які надаються на сайті, слід робити перехресні посилання для швидкого доступу до них (що зменшує затрати часу та зусиль студентів у процесі виконання роботи);

- щоб розробити та розмістити в мережі ВК необхідно використовувати програмне забезпечення для створення такого продукту (рекомендуємо такі інтерактивні платформи, як Zunal WebQuest Maker.com та createwebquest.com).

Серед переваг, які мають НВС у навчанні майбутніх фахівців ПСАГ з використанням ВК відзначимо такі: НВС – це корисний допоміжний засіб для викладача, який має змогу швидко створити, оновити, переглянути навчальний матеріал; це джерело, яке заохочує пошукову діяльність майбутніх фахівців завдяки посиланням на інші веб-сторінки АМ; НВС додатково розвиває навички читання й аудіювання; це засіб, який дозволяє створити процес співпраці у навчанні АМ.

Використання НВС у процесі навчання ПСАГ відкриває широкі можливості для навчальної діяльності – для реалізації свободи студентів у навчанні, для організації досліджень на основі реальних достовірних даних, для самостійного засвоєння та накопичення знань разом з колом експертів та всіма тими, хто цікавиться цією тематикою. Сервіс НВС є справді зручною платформою для організації студентських проєктів, що передбачені ВК як засобом навчання. За допомогою НВС учасники можуть спільно створювати творчі роботи, розв'язувати проблеми ВК, розвиваючи та вдосконалюючи тим самим уміння ПАСГ.

Виділимо кілька рівнів представлення методичного та педагогічного потенціалу НВС: технічний, інформаційний, функціональний та соціальний [6].

З технічного боку НВС мають гнучку внутрішню структуру, дають можливість урахувати зміни, які вносяться до програм, просто і без будь-яких зусиль створювати нові розділи, містять гіперпосилання на дібрані викладачем Інтернет-ресурси, що спрощує онлайн-пошук матеріалів.

На інформаційному рівні НВС – це джерело освітніх веб-ресурсів, які є вторинними (тобто такими, що надають певну інформацію на основі аналізу первинних джерел – джерел, де якась інформація була вперше опублікована і ще могла не зазнати перевірки й оцінки), доступними загалом, опублікованими організацією чи установою, яка передбачає перевірку й експертну оцінку авторських текстів, і автентичними (відстежується оригінальність інформації; тексти не є перекладеними, не містять неадекватних оригіналу мовних форм або помилок у змістовому плані). Цей рівень відображає сутність кожної сторінки, статті, повідомлення, графічного зображення, які використовуються для навчання ПСАГ.

На функціональному рівні НВС – це створений викладачем освітній веб-простір, за допомогою якого можна організувати навчальну діяльність майбутніх фахівців. Сюди належить сумісне розроблення освітніх веб-ресурсів і відкрита їх публікація. Ця діяльність має тісний зв'язок з інформаційним рівнем і прямий стосунок до соціального, за якого створюються умови для навчання в співпраці, безпосередньої взаємодії із соціальним оточенням, оволодіння культурою фахового спілкування у веб-просторі.

На соціальному рівні у НВС закладаються основи формування мережевих освітніх співтовариств, для яких характерний інтенсивний обмін знаннями, висока мотивація в досягненні нового, взаємна підтримка, обмін досвідом, самоорганізація та безперервний характер навчальної діяльності.

Використання НВС у процесі навчання майбутніх фахівців ПСАГ з використанням ВК дає змогу:

- створити єдину платформу для надання ПСАГ;
- активізувати використання та створення освітніх веб-ресурсів;
- організовувати індивідуальну або групову роботу студентів;
- глибше вивчити потрібну тему;
- скоротити час навчання і підвищити рівень підготовки майбутніх фахівців;
- підвищити ефективність навчання студентів;
- підвищити рівень конкурентоспроможності випускників ВНЗ на ринку праці.

Таким чином, використання НВС у навчанні майбутніх фахівців ПСАГ з використанням ВК має серйозний методичний потенціал, який має бути впроваджений у практичну діяльність. НВС є одним із перспективних наборів пов'язаних між собою інформаційних онлайн-ресурсів, який дає змогу накопичувати спільними зусиллями велику кількість освітніх веб-ресурсів. Така база даних у перспективі може стати в нагоді при вільному її використанні в навчанні всіх видів мовленнєвої діяльності.

Література

1. Авсюкевич Ю. С. Методика навчання презентацій англійською мовою студентів економічних спеціальностей : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Юлія Сергіївна Авсюкевич. – Севастополь, 2009. – 24 с.
2. Багузина Е. И. Веб-квест технология как дидактическое средство формирования иноязычной коммуникативной компетентности (на примере студентов неязыкового вуза) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : специальность 13.00.01 Общая педагогика, история педагогики и образования / Елена Ильинична Багузина. – Москва, 2012. – 238 с.
3. Дьячкова Я. О. Веб-квест як засіб навчання професійно спрямованого англomовного говоріння майбутніх правознавців // Вісник КНЛУ. Серія Педагогіка та психологія. – 2013. – Випуск 22. – С. 224–232.
4. Закон України “Про вищу освіту” №2984-III, із змінами від 19 січня 2010 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.osvita.org.ua/pravo/law_05/part_02.html
5. Лукашенко Н. Г. Іспаномовний Інтернет-дискурс: комунікативно-прагматичний та лінгвостилістичний аспекти (на матеріалі форумів з проблематики родинних стосунків) : дис. ... канд. філол. наук: 10.02.05 / Наталія Григорівна Лукашенко. – К., 2006. – 228 с.
6. Патаркин Е. Д. Социальные сервисы в помощь учителю / Е. Д. Патаркин – М. : Интуит.ру, 2006. – 64 с.
7. Сысоев П. В. Методика обучения иностранному языку с использованием новых информационно-коммуникационных Интернет-технологий : учебно-методическое пособие для учителей, аспирантов и студентов / П. В. Сысоев, М. Н. Евстигнеев. – Ростов н/Д : Феникс; М : Глосса-Пресс, 2010. – 182 с.

8. Сысоев П. В. Современные учебные Интернет-ресурсы в обучении иностранному языку / П. В. Сысоев // Иностранные языки в школе. – 2008. – № 6. – С. 2–9.
9. Харченко Г. И. Компьютерные программы учебного назначения как средство активизации учебной деятельности студентов вуза : автореф. дис. ...канд. пед. наук: спец. 13.00.08 / Галина Ивановна Харченко. – Ставрополь, 2005. – 31 с.
10. Dodge B. Some Thoughts About WebQuests. 1997. – Access mode : http://webquest.sdsu.edu/about_webquests.html
11. Douglan D. Assessing Languages for Specific Purposes / D. Douglan. – Cambridge : Cambridge Univ. Press, 1994. – 224 p.
12. March T. Working the Web for Education. Theory and Practice on Integrating the Web for Learning. 1997 – 2001. – Access mode : <http://www.ozline.com/learning/theory.html>